

شوقِ مدینہ

23-June-2022

ہفتہ وراہ د سنتو دیکھ اجتماع کینی کیدونکے

د سنتو دیک بیان

(For Islamic Brothers)



په 23 جون، 2022ء د پاکستان په هفتنو اجتماعاتو کبني کيدونکے بيان

شوقِ مدينه

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط
 اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ اللّٰهِ وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا حَبِيْبَ اللّٰهِ
 اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ اللّٰهِ وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا نُوْرَ اللّٰهِ

تَوَيْتُ سُنَّتَ الْاِغْتِكَافِ (ترجمه: ما د سُنَّتِ اعتكافِ نَيْتِ اوکرو)

د دُرُودِ پاك فضيلت

د مشهور صحابي رسول حضرت ابو هريره رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دے چې
 د الله پاک آخري نبي، رسولِ هاشمي، مکي مدني، مُحَمَّدِ عَرَبِيٍّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
 وَسَلَّمَ او فرمائيل: شوک چې زما په قبر په ما سلام عرض کړي، الله پاک به
 په هغه يوه فرېنته مقررہ کړي، کومه چې به ما ته د هغه سلام هم را
 رسوي او د هغه د دُنيا او آخرت کفايت [يعني پوره والے] به هم کوي او دې
 سره سره به زه د قيامت په ورځ د هغه (سلام وړاندې کونکي) شفاعت
 هم کووم.¹

اے عاشقانِ رسول! دیرِ عظیمِ سعادت دے چي بندہ تہ د مدینے منورې د حاضرئ موقع نصیب شي ❖ د کوم خورِ آقا مدني مصطفیٰ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم چي مونہہ کلمہ وایو ❖ د چا مینہ چي موزرہ کنبې ساتلي ده ❖ د هغه آقا کریم، رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم د روضے مبارکي زیارت کولو سعادت نصیب شي ❖ شني جالی وي ❖ لاس پہ نامہ ❖ تیت سر ❖ پہ زرہ کنبې د رسولُ اللہ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم یاد ساتلو سرہ ❖ د اونکو بهیدو سرہ ❖ پہ ډیره مینہ او شوق خپل آقا و مولا، مکي مدني مصطفیٰ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم پہ پاک دربار کنبې سلام وړاندې کوو، یقین اوکړئ! دا سعادت میلاویدل هم ډیر لوی انعام دے، کوم نیک بختہ تہ چي پہ ژوند کنبې یو ځل هم دا موقع نصیب شي، یقیناً هغه ډیر خوش قسمته دے.

خو قربان شم! د کریم کرم نه اودریږي، څوک چي کرم والا وي د هغوئ د کرم څه حد نه وي. یو خو دا سعادت ډیر لوی دے چي بندہ تہ هلته د حاضرئ موقع نصیب شي، د سلام عرض کولو سعادت میلاؤ شي، دې سره سره په سعادت بیاموندونکي نور کرم دا هم وي چي د آقا کریم صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم په برکت اللہ پاک د هغه بندہ سره یوه فرنبته مقررہ کړي کومه چي د سرورِ عالم، نورِ مُجَسَّم صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم خدمت کنبې د هغه سلام هم وړاندې کوي او د سلام عرض کوونکي د دُنیا او آخرت کارونو

کنبی کفایت ہم کوی، دا پورہ نہ دہ، پہ دہ نور لوی کرم دا وی چہ سرورِ عالم، نُورِ مُجَسَّم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بہ د قیامت پہ ورخ (د سلام عرض کوونکی) شفاعت ہم کوی۔

کہ نا اُمیدوں کو اُمیدوار کرتے ہیں
وہ ایک دم میں خزاں کو بہار کرتے ہیں
جلوسِ مَسْنَدِ شاهی سے عار کرتے ہیں¹

عَجَبِ کرم شہِ والا تبار کرتے ہیں
مجھے فسر دگئی بخت کا اَلْم کیا ہو
جو خوش نصیب یہاں خاکِ در پہ بیٹھتے ہیں

وضاحت: زمونہر د آقا، مکی مدنی مصطفیٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کرم ہم د کمال دے چہ نا اُمیدو ته اُمید عطا کوی۔ زما سرہ د بد نصیبی غم ولہ دے، هغوئی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ پہ یو دم کنبی خزان سپرلے (یعنی بد قسمتہ بنہ) کوی، هغه نیک بختہ چا ته چہ د مدینے منورہ پہ خاورہ کنبیناستل نصیب شی، هغوئی د بادشاہانو د تخت پرواہ ہم نہ کوی۔

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

د بیان اوریدلو نیتونہ




فَرْمَانَ مُصْطَفَى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: أَفْضَلُ الْعَمَلِ الْبَيِّنَةُ الصَّادِقَةُ (یعنی) رنستینے

نیت د تولو نہ افضل عمل دے۔²







¹...ذوقِ نعت، صفحہ: 194۔

²...جامعِ صغیر، صفحہ: 81، حدیث: 1284۔

اے عاشقانِ رسول! دھر کار نه مخکبني د بنه بنه نیتونو کولو عادت جوړ کړئ چې بنه نیت بنده جنت ته بوځي. د بیان اوریدلو نه مخکبني بنه بنه نیتونه اوکړئ: مثلاً نیت اوکړئ چې

د علم دین زده کولو د پاره به پوره بیان اورم  په ادب به کسینم  د خپلې اصلاح د پاره به بیان اورم  چې څه واورم هغه به نورو ته د رسولو کوشش کوو

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

خوږو او محترموا اسلامي ورونړو! د حج د سپړلو نه دك موسم روان دے، د حج ورځې ورځ په ورځ رانزدې کيږي  نیک بخته، سعادت مند عاشقانِ رسول به د حج سعادت حاصلوي  د کعبې طواف به کيږي  د صفا او مروه سعي به کيږي  مني کبني حاضري  ميدان عرفات او مزدلفه کبني به قيام کيږي، د دې ټولو سعادتونو حاصلولو نه پس به عاشقانِ رسول په زړونو کبني د عشقِ رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شمعي بلولو  په سترگو کبني د اوبنکو  په سلکو سلکو  په خوشحالی کبني د خوږ آقا، مکي مدني مصطفى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په دربارِ عالي شان کبني، د نوراني روضه حاضري کوي، دا به څومره نیک بخته خلق وي چا ته چې د دواړو جهانونو سردار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خپل در

کنبی د حاضری اجازت عطا کری، کاش....! ہغہ ورخ ہم راشی، مونبر کنہکارانو ته ہم دا سعادت حاصل شی، د مدینے نہ بلنہ راشی او مونبر کنہکارانو ته ہم د مدینې منورې د حاضری سعادت نصیب شی.

ہے آرزویدل کی، میں بھی مدینے جاؤں سلطانِ دو جہاں کو سب حالِ دل دکھاؤں
 کاٹوں ہزار پکر طیبہ کی ہر گلی کے یوں ہی گزار دوں میں ایامِ زندگی کے
 پھولوں پہ جاں نثاروں، کاٹوں پیدل کو اڑوں ڈروں کو ڈوں سلامی، در کی کروں غلامی
 دیوار و در کو چوموں، قدموں پہ سر کو رکھ دوں روضے کو دیکھ کر میں روتا رہوں برابر
 حضور ایسا کوئی انتظام ہو جائے سلام کے لئے حاضر غلام ہو جائے

عاشقِ مدینہ، امیرِ اہلسنت حضرت علامہ مولانا محمد الیاس عطار،
 قادری، رضوی دامت برکاتہم العالیہ د خپل کریم آقا، مکی مدنی مصطفیٰ صَلَّی اللہُ
 عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم پہ دربار کنبی استغاثہ وړاندې کوي.

بلالو پھر مجھے اے شاہِ بحر و بر مدینے میں میں پھر روتا ہوا آؤں ترے در پر مدینے میں
 سلام شوق کہنا حاجیو! میرا بھی رو رو کر تمہیں آئے نظر جب روضہ انور مدینے میں
 وہاں اک سانس مل جائے یہی ہے زیست کا حاصل وہ قسمت کا دھنی ہے جو گیا دم بھر مدینے میں¹

اللہ دې کړي چې مونبر ته ہم دا سعادت نصیب شی، د مدینے
 منورې د حاضری اجازت میلاؤ شی او پہ مدینہ منورہ کنبی حاضر شو او
 د شفاعت کولو سوال مو نصیب شی، یقین اوکړئ! د مدینے منورې

حاضري ڊير لوی سعادتي دے.

مجرمان په رابللو راغلي دي

د مسلمانانو څلورم خليفه، حضرت عَلِيُّ الْمُرْتَضَى شير خدا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ فرمائي: د نبي كريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د ظاهري دُنيا نه د پرده كولو اوس درې ورځې شوې وے، يو بدوي (يعني د عربو د كلي اوسيدونكې) مزار ته حاضر شو، هغه ځان په قبر مبارك راغوزار كړو او د مزار مباركه خاوره ئې په خپل سر واچوله او عرض ئې او كړو: يا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! څه چې تاسو د الله پاك نه اوريدلي دي، هغه مونږه ستاسو نه اوريدلي دي، يا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! الله پاك فرمائي:

[مفهوم] تَرْجَمَهُ كُنُزُ الْاَيَّان: او كله چې هغوئي په خپلو ځانونو باندې ظلم او كړي نو اے محبوبه ستا په خدمت كښې حاضر شي او بيا د الله پاك نه معافي او غواړي او رسول د هغوئي شفاعت او كړي نو ضرور الله به ډير توبه قبلوونكې مهربانه او مومي.

وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ
جَاءُواكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَ
اسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا
اللَّهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿٦٤﴾

(پاړه: 5، سورة نساء: 64)

هغه اعرابي عرض او كړو: يا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! ما په خپل

خان باندی ظلم کرے دے (یعنی زما نہ گناہ شوے دہ) او ستاسو پہ دربار کنبی حاضر شوے یم چہ تاسو **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** زما د پارہ استغفار (یعنی د بخنبی دعا) او کړی.

سُبْحَانَ اللَّهِ! د آقا کریم، **رُؤُوفٌ رَّحِيمٌ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** د کرم نہ قربان شم! دلته آعرابی عرض او کړو او هلته د قبر مبارک نہ آواز راغله:

قَدْ غَفَرَ لَكَ ستا گناہونہ او بخنبلی شو.¹

مُجْرِمٌ بُلَّغَ آتَىٰ فِي جَاءَؤُكَ هَٰ غَوَاه | پھر رد ہو کب یہ شان کریموں کے در کی ہے²

وضاحت: یعنی پہ قرآن پاک کنبی دی: کله چہ هغوئی پہ خپلو ځانونو باندی ظلم او کړي نو اے محبوبه! ستا په خدمت کنبی حاضر شي او بیا د الله نہ معافی او غواری او رسول د هغوئی شفاعت او کړي نو ضرور به الله پاک ډیر توبه قبلوونکے مهربانه بیامومی. قرآن پاک خو پخپله گنهگاران د خپل حبیب **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** دربار ته بلی او د کریمانو دا شان نہ دے چہ خپل دربار ته ئی او غواری او خالی لاسونه ئی واپس کړي.

تجھ سے چھپاؤں منھ تو کروں کس کے سامنے کیا اور بھی کسی سے توقع نظر کی ہے³

وضاحت: اے حبیبِ کبریا **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** ستا نہ مخ پتولو سره به زہ د

¹... کنز العمال، کتاب الاذکار، جز: 2، جلد: 1، صفحہ: 166، حدیث: 4319۔

²... حدائق بخشش، صفحہ: 205۔

³... حدائق بخشش، صفحہ: 226۔

چا مچھی ته خپل حاجت وړم، څوک به زما تور مخ ویني، آیا ستاسو نه علاوه زمونږ د پاره بل څوک شته؟ د چا نه چې مونږه د مهربانۍ او توجه طمع اوساتو، څوک چې زمونږ خالي ځولۍ ډکې کړي؟ نه، ستاسو نه علاوه بل هیڅ څوک نشته.

د مغفرت چیتۍ میلاؤ شوه

دغه شان یو روایت علامه ابن جوزي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ په **عُيُونِ الْحِكَايَاتِ** کښې نقل کړې دے: حضرت محمد بن حَرْب هِلَالِي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ بیانوي: یوه ورځ زه د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په روضه مبارکه کښې حاضر ووم، ما اولیدل! یو اعرابي (یعني د عربو د کلي اوسیدونکے) دربار ته حاضر شو او د محبوب رَبِّ اکبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په دربار کښې ئې عرض اوکړو: یا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! الله پاک چې په تاسو کوم رښتونے کتاب نازل فرمائیلے دے، په هغه قرآن کریم کښې الله پاک فرمائی:

[مفهوم] تَرْجَمَهُ كُنُزُ الْاَيَّانِ: او کله چې هغوی په خپلو ځانونو باندې ظلم اوکړي نو اے محبوبه ستا په خدمت کښې حاضر شي او بیا د الله پاک نه معافي اوغواړي او رسول د هغوی شفاعت اوکړي نو ضرور الله به ډیر توبه قبلوونکے مهربانه او مومي.

وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ
جَاءُواكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَ
اسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ
تَوَّابًا رَّحِيمًا

(پاره: 5، سورة نساء: 64)

هغه اعرابي د دې آيت لوستو نه پس عرض اوکړو: اے زما آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! زه د خپلو گناهونو د معافۍ د پاره ستاسو په دربار کښې حاضر شوې يم، تاسو د الله پاک په دربار کښې خپل شَفِيع (يعني شفاعت کوونکے) جوړووم.

دې وئيلو سره هغه عاشقِ رسول اعرابي په ژړا شو او د هغوئي په ژبه دا شعرونه راغلل:

| | |
|---|---|
| يَا خَيْرَ مَنْ دُفِنَتْ بِالْقَاعِ اعْظُمُهُ | فَطَابَ مِنْ طَيِّبِهِنَّ الْقَاعُ وَالْآكَمُ |
| رَوْحِي الْفِدَاءُ لِقَبْرِ أَنْتَ سَاكِنُهُ | فِيهِ الْعِغَافُ وَفِيهِ الْجُودُ وَالْكَرَمُ |

وضاحت: اے هغه بهترينه ذاته! د چا مبارک وجود چې په دې زمکه کښې دفن کړے شو نو د دې په ښه والي او پاک والي سره ميدانونه او غونډۍ معطرې شوې. زما ځان دې قربان وي په دې قبر باندې په کوم کښې چې تاسو صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ آرام کوئ، په چا کښې چې د پاک والي، سخاوت او د عفو و کرم ډيره زياته قيمتي خزانه ده.

هغه عاشقِ رسول تر ډيره وخته پورې ژړل او بيا بيا ئې دغه شعرونه وئيل، بيا ئې د خپلو گناهونو معافي او غوښتنه او د اوبښکو ډکو سترگو سره رخصت شو، حضرت محمد بن حَرَب هِلالي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: کله چې زه اوده شوم نو خوب کښې مې د رسولُ اللهُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ زيارت اوکړو،

هغوئي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ماته اوفرمائيل: **إِلْحَقِ الرَّجُلَ فَبَشِّرْهُ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ غَفَرَ لَهُ بِشَفَاعَتِي** يعني د هغه آعرايي سره ميلاؤ شه او هغه له زيرے ورکړه چې الله پاک زما د شفاعت په برکت سره هغه آعرايي بخښلے دے.¹

د اُمّت په حق کښې اوس هم کرم فرمائي

سُبْحَانَ اللَّهِ! اے عاشقانِ رسول! په دې دواړو واقعاتو باندې لږ غور اوکړئ! يوه واقعه د صحابئ رسول ده، بله واقعه د يونيک بخته عاشق رسول ده، د دې نه ښکاره پته لگي چې زمونږه آقا مکي مدني مصطفی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د خپل اُمّت سره څومره مينه کوي، څومره رحيم دے، څومره کريم دے، لږ سوچ خو اوکړئ! کله چې زمونږه آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دنيا ته تشریف راوړو، نو هغه وخت هم **رَبِّ هَبْ لِي اُمَّتِي** د هغوئي په ژبه مبارکه باندې وو، تر څو پورې چې ئې په دُنيا کښې ژوند کولو، د اُمّت په غم کښې به غمژن وو، کله چې ئې د ظاهري دُنيا نه پرده اوفرمائيله، بيا هم **رَبِّ هَبْ لِي اُمَّتِي** د هغوئي په ژبه باندې وو، او اوس چې په مزار مبارک کښې دے، اَلْحَمْدُ لِلّٰه! اوس هم ژوندے دے، کرم هم کوي، د گنهگارانو بخښنه هم کوي، شفاعت هم کوي، د اُمّت د حالاتو نه هم خبردار دے او مدد ئې هم کوي.

جن کا نہ بھاءِ کوئی دُنیا میں پوچھتا ہو سینے سے ان کو آقا اپنے لگا رہے ہیں
 اُمت کے حال سے ہیں آگاہ ہر گھڑی آپ خواہوں میں آرہے ہیں، بگڑی بنا رہے ہیں¹

امام اہلسنت، امام عشق و محبت، شاہ امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
 ہم کمال اوکرو، ہغوئی لیکي:

دُنیا مزارِ حشر جہاں ہیں غفور ہیں ہر منزل اپنے چاند کی منزلِ غُفر کی ہے²

وضاحت: دا سپورمے چي پہ آسمان کنبی راخيڙي، د دې سپورمے مختلف
 منزلونہ دي، دې کنبې د يو منزل نوم غُفر دے. کله چي سپورمے په منزلِ غُفر
 کنبې وي، هغه وخت ډيره مبارکه گنرلے شي،

اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ هغه طرف ته اشاره کوي او فرمائي: دا سپورمے
 چي آسمان کنبې راخيڙي، دا خو کله کله په منزلِ غُفر کنبې وي خو د ماہ
 طيبه، سلطانِ انبياء صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خبره بدله ده، دا هغه مبارکه سپورمے ده
 چي هر وخت په منزلِ غُفر کنبې وي، د دې هر منزلِ غُفر دے، که دنيا
 کنبې وي، بيا هم غُفور (يعني بخښلو والا) دے، که مزار شريف کنبې وي، بيا
 هم غُفور دے او په آخرت کنبې چي هم کله د محشر ميدان ته تشریف راوړي،
 بيا به هم بخښنه کوي او د الله پاک په عطا سره به شفاعت کوي او خپل
 غلامان به جنت ته بوځي.

323

¹... وسائل بخشش، صفحہ: 298۔

²... حدائق بخشش، صفحہ: 209۔

راغلی یم جَاءُوكَ اوریدو سرہ

خوہرو او محترموا اسلامی ورونہرو! کاش کاش کاش....! مونہرہ تہ ہم موقع نصیب شی، مونہرہ ہم مدینہ منورہ تہ حاضر شو، د گنبد خضرا پہ سوری کنبہ د سرو زرو جنکلو مخی تہ پہ تیت سر، لاس پہ نامہ، دربار رسالت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کنبہ د شفاعت سوال اوکرو. مونہرہ ہم عرض اوکرو: يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! پہ گناہونو ککر، د سر نہ بنپو پوری پہ گناہونو کنبہ دوہ، ستاسو غلام پہ دربار کنبہ حاضر دے، د مجنہنی خیرات غواری.

میں کر کے ستم اپنی جاں پر قرآن سے جَاءُوكَ سُن کر

آیا ہوں بہت شرمندہ سا سرکار توجہ فرمائیں، سرکار توجہ فرمائیں

أَسْأَلُكَ الشَّفَاعَةَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

يَا رَسُولَ اللَّهِ! زہ ستاسو د شفاعت سوالی یم

أَسْأَلُكَ الشَّفَاعَةَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

يَا رَسُولَ اللَّهِ! زہ ستاسو د شفاعت سوالی یم

أَسْأَلُكَ الشَّفَاعَةَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

يَا رَسُولَ اللَّهِ! زہ ستاسو د شفاعت سوالی یم

صَلُّوا عَلَيَّ الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ

د مدینې منورې د حاضرئ د پاره تادي کوی!

خوږو او محترمو اسلامي ورونږو! دا کوم آیت شریف چې مونږه په

دواړو واقعاتو کښې واوریدو چې الله پاک په قرآن کریم کښې فرمائی:

[مفهوم] ترجمه کنز الایمان: او کله چې هغوئ په خپلو ځانونو باندې ظلم اوکړي نو اے محبوبه ستا په خدمت کښې حاضر شي او بیا د الله پاک نه معافي اوغواړي او رسول د هغوئ شفاعت اوکړي نو ضرور الله به ډیر توبه قبلوونکے مهربانه اوموي.

وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا

(پاره: 5، سورة نساء: 64)

په دې آیت شریف کښې مونږ ته د گناهونو د بخښنې او د مغفرت يوه طريقه ښودلې شوې ده چې کله بنده گناه اوکړي نو هغه له پکار دي چې په دربار رسالت کښې حاضر شي، د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ په دربار کښې د حاضریدو سره پخپله هم توبه اوباسي، د الله پاک نه د بخښنې سوال اوکړي او د دې سره سره رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هم د دې گنهکار د پاره د بخښنې دعا اوکړي نو ضرور الله پاک به توبه قبلوونکے او بخښوونکے بيا موي. د دې نه دا پته اولکیده! چې مدینه منوره کښې د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د روضے مبارکې مخې ته د حاضریدو سره د

بخڻبني خير ميلا ويري.

يو بل آيت ڪنبي الله پاڪ فرمائي:

[مفهوم] ترجمہ کنز العرفان: او د خپل
رَب د بخڻبني او د جنت په لور منڊي
جَنَّةِ (پاره: 4، سورة آل عمران: 133)
وهي.

د اعليٰ حضرت والد محترم مولانا نقي علي خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ په دې ځائے ڪنبي ډير ايمان تازه ڪوونكے مدني گل ورڪړے دے، د هغوئي د فرمان خلاصه ده چې دا دواړه آيتونه ميلاؤ ڪړي! په وړومبي آيت ڪنبي الله پاڪ دا وټيلي دي چې مدينه منوره ڪنبي د حاضریدو، تويې ويستلو سره، د رسولِ اكرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د شفاعت په برکت مغفرت نصيب ڪيري، په دويم آيت ڪنبي رَبِّ ڪريم فرمائي: د رَبِّ د مغفرت طرف ته په منڊه منڊه ځان رسوي، د دې دواړو آيتونو ميلاوه لوهلو نتيجه به دا را اوځي چې قرآن پاڪ مونږ ته دا تعليم را ڪوي: اے گنهگار بنده گانو! اے د محبوب اُمټيانو! **اے عاشقانِ رسول!** ڪومو چې په خپلو ځانونو ظلم ڪړے دے، بالکل ناوخته ڪوي مه! ډير په تادي سره د خپل خور محبوب آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ قدمونو ته ځان رسوي! چې هلته به تاسو ته د بخڻبني خيرات ميلاؤ شي.¹

سُبْحَانَ اللَّهِ! پتہ اولگیدہ! د مدینہ منورہ د حاضرئ د پارہ تادی کول د قرآنی آیتونو مطلب دے، حُکھ مونہر لہ پکار دی چہ مونہرہ د مدینہ منورہ د حاضرئ د پارہ تادی اوکرو، خومرہ چہ زر کیدے شی ہلتہ د رسیدو کوشش اوکرو، چا لہ چہ اللہ پاک وَس ورکری دے، خوک چہ ہلتہ رسیدے شی، ہغوئی خو دہ مدینہ منورہ تہ حاضرئ کنبہ بالکل سستی نہ کوی، کلہ چہ موقع میلاؤ شی، حاضریدہ اوکری او د چا چہ وَس نہ رسی، د چا سرہ چہ مال او دولت نشتہ، ظاہری اسباب نشتہ، ہغوئی لہ ہم پکار دی چہ د مدینہ د حاضرئ شوق زیات کری، د مدینہ منورہ د حاضرئ د پارہ دہ پہ سینہ کنبہ درد ساتی، ژاری دہ، دعاگانہ دہ غوارہ، کہ چری غوبنتنہ ربتونہ وہ نو **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمُ!** ہر شہ بہ ئی سم شی.

| | |
|---|--|
| <p>تَمَّ بَلَاؤُكُمْ بَلَانِي رَهْ گيا گَرِ عَاضِرِي سَي مِيں جو قَاصِرِ يَانِي! پھر دکھا دیجے مدینے کے مَنَاطِرِ يَانِي!¹</p> | <p>آہ! پلے زر نہیں رختِ سفرِ سرورِ نہیں کس طرح تسکینِ دُورِ گا میں دلِ غمگین کو آپ ہی اسبابِ آقا پھر مہینا کیجئے</p> |
|---|--|

د مدینہ منورہ حاضری واجبو تہ نزدہ دہ

د اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ د فرمان خلاصہ دہ: د دوارو جہانونو د

سردار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ روضے مبارکے تہ حاضری او د ہغہ خائے د خاورے بشکولو سعادت د تولو مستحباتو نہ اوچت او اہم بلکہ واجبو تہ نزدی دے۔¹

فرہنتی ورتہ ہر کلے وائی

پہ جذبُ القلوب کنبی شیخ محقق علامہ عبد الحق محدثِ دہلوی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ نقل کوی: کلہ چے یو مسلمان د زیارت پہ نیئت مدینے منوری تہ راخی نو فرہنتی د رحمت پہ دالو سرہ ہغوئی تہ ہر کلے وائی۔²

لاکھوں قدسی ہیں کامِ خدمت پر | لاکھوں گرد مزار پھرتے ہیں³

وضاحت: یعنی د حضورِ اکرم، نورِ مجسم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د خدمت د پارہ پہ لکونو فرہنتی حاضری وی او پہ لکونو فرہنتی د ہغوئی صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د روضے مبارکے نہ گیر چاپیرہ چکرے وہی چے کلہ بہ خہ حکم راخی او مونہ بہ د خدمت د پارہ حاضری شو۔

شفاعت واجب شو....!

پہ سنن دارِ قطنی کنبی روایت دے: د اللہ پاک رسول، رسولِ مقبول، صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائیل: **مَنْ زَارَ قَبْرِي وَجَبَتْ لَهُ شَفَاعَتِي** چا چے زما د قبر

323

¹... فتاویٰ رضویہ، جلد: 9، صفحہ: 538 مفہوماً۔

²... جذب القلوب، صفحہ: 211۔

³... حدائق بخشش، صفحہ: 100۔

زیارت اوکرو د هغوئي د پاره زما شفاعت واجب شو. ¹

طیبہ میں مر کے ٹھنڈے چلے جاؤ آنکھیں بند | سیدھی سڑک یہ شہر شفاعت نگر کی ہے (2)

وضاحت: یعنی اے زائرینِ مدینہ! دلته کنبینئ او پہ دې دُرشل عمر تیر

کړئ او مطمئن شی چې نیغ به جنت ته ځئ ځکه چې دا د جنت لاره ده.

خوږو او محترمو اسلامي ورونرو! د اعلیٰ حضرت والدِ محترم مولانا نقی

علي خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د دې حدیث لاندې دوه ایمان تازه کوونکي مدني

گلوڼه ذکر فرمائي دي، راځئ! د هغې خلاصه اورو:

د ایمان د حفاظت یوه پنځه ذریعه

مدني گل نمبر 1: دلته ذهن ته یو سوال راځي، هغه دا چې زمونږه خوږ

آقا مکي مدني مصطفى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائي: **شَفَاعَتِي لِأَهْلِ الْكِبَائِرِ مِنْ**

أُمَّتِي يعني زما شفاعت زما په اُمَّت کنبې د غټو گناهونو کوونکو د پاره

دے. ³ او یو روایت کنبې دا هم دي چې تر څوزه خپل هر اُمَّتې د دوزخ نه اونه

باسم او جنت ته ئې بونځم، تر هغه وخته پورې به زه نه راضي کیرم. ⁴

323

¹... سنن دارقطنی، کتاب الحج، باب المواقيت، جلد: 1، صفحه: 217، حدیث: 2669-

²... حدائق بخشش، صفحه: 222-

³... ابوداؤد، کتاب السنة، باب فی الشفاعة، صفحه: 746، حدیث: 4739-

⁴... سبل الهدی، الباب الثانی عشر، جلد: 2، صفحه: 272-

د دې حديثونو نه پته لڳي چې د هر گنهگار مسلمان د پاره شفاعت دے، کله چې د هر گنهگار د پاره شفاعت دے، که هغه مدينه منورې ته تلے وي او که نه نو بيا د روضے مبارکې د زيارت کوونکي خه فضيلت دے؟ اوس **جواب** واورئ: بعضې علمائے کرامو دا ارشاد فرمائيلي دي چې کوم عام گنهگار دي، خوک چې مدينه منورې ته نه دي تلي، د هغوئي د پاره به عمومي شفاعت وي خو خوک چې مدينې منورې ته تلي وي، د هغوئي د پاره به خاص شفاعت وي، د حشر د ميدان د خطرناکو سختو نه به د هغوئي حفاظت کولے شي، دوئي به جنت ته به حسابہ لار شي، دوئي به جنت کنبې اوچتې درجې بياموي، دوئي ته به د الله پاک خاص دیدار نصيب شي. مولانا نقي علي خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د دې يو بل ايمان تازه کوونکے جواب ليکلے دے، هغه دا دے چې اوگورئ! شفاعت به د چا نصيب کيرې؟ صرف د مسلمان به نصيب کيرې، کافر د شفاعت حقدار نه دے. اوس لږ غور اوکړئ! شفاعت د هر گنهگار د پاره دے خو صرف د هغوئي د پاره خوک چې د دنيا نه د ايمان په حالت کنبې تلي وي، اوس مونږه کنبې خوک هم د الله پاک د پټ تدبير نه خبر نه يو، الله پاک دې زمونږه ايمان سلامت کړي، خوک چې گنهگاران دي ممکنه ده چې هغوئي د خپلو گناهونو په وجه د ايمان نه خلاص شي، د دنيا نه د رخصتيدو په

وخت د ہغوئی نہ ایمان واخستے شی، کہ چرې داسې اوشول نو ظاہرہ دہ
 چې د ہغوئی بہ شفاعت نہ نصیب کیري، ہغوئی ټول عمر د شفاعت اُمید
 اوساتو خو اوس د ایمان پہ حالت کنبې د دنیا نہ رخصت نہ شو، اوس بہ
 ہغوئی د شفاعت نہ محرومہ شی خو آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مدینې منورې تہ
 د حاضریدو سرہ د روضې مبارکې زیارت کونکو لہ زیرے ورکړو او
 اوږې فرمائیل: **وَجَبَتْ لَهُ شَفَاعَتِي** د ہغوئی د پارہ بہ زما شفاعت واجب شی.

د واجب کیدو معنی دہ: ضرور بہ ورته میلایرې. مولانا نقی علی
 خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائی: اوس بہ د حدیث پاک دا مطلب جوړیږي چې چا
 د ایمان پہ حالت کنبې د روضے مبارکې زیارت اوکړو، **إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيمُ!** د
 الله پاک محبوب، زمونږہ خوږ آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بہ د ہغوئی د ایمان
 حفاظت ہم کوي او د ہغوئی تہ بہ شفاعت ضرور نصیب کیري.¹

| | |
|--|--|
| رحمت نہ ہوئی ہو گا جہنم میں ٹھکانا میں بھی ہوں غلام آپ کا مجھ کو نہ بھلانا دوزخ سے بچا کر مجھے جنت میں بسانا | محشر میں حساب آہ! میں دے ہی نہ سکوں گا فرمائیں گے جس وقت غلاموں کی شفاعت فرما کے شفاعت مری اے شافعِ محشر |
|--|--|

شفاعتِ مصطفیٰ! مرحبا...! مرحبا...!!

مدنی کل نمبر 2: اے عاشقانِ رسول! پہ دې حدیث کنبې یو بل ایمان

تازه کوونڪے مدني گل دے، هغه دا دے چي د حشر په ميدان کښي به شفاعت ډير خلق کوي. شفاعت کبري زمونږ د خور آقا مکي مدني مصطفیٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د پاره خاص دے يعني د شفاعت د شروع کولو دروازه به حضور اکرم، نورِ مُجَسَّم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ بیره کوي، دې نه پس به نور نبیان هم شفاعت کوي، فرښتې به هم شفاعت کوي، عالمان به هم شفاعت کوي، شهيدان به هم شفاعت کوي، حاجيان به هم شفاعت کوي، با عمله حافظِ قرآن به هم شفاعت کوي.

خو مدینې منورې ته د تلونکي څه ښکلے شان دے، خور نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائیل: **مَنْ زَارَ قَبْرِي وَجَبَّتْ لَهُ شَفَاعَتِي** يعني څوک چې زما د قبر زیارت اوکړي نو د هغوئي د پاره زما شفاعت واجب شو.¹

دلته لفظ **شَفَاعَتِي** دے، د دې مطلب دا جوړېږي چې د روضے مبارکې د زیارت کوونکي شفاعت به عالمان نه کوي، فرښتې نه کوي، شهيدان نه کوي، حاجيان يا حافظان به نه کوي بلکه د هغوئي شفاعت به پخپله د نبیانو سردار، رسولِ خدا، احمدِ مجتبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کوي.²

سُبْحَانَ اللهِ! دا هم لوی سعاد دے چې حضور اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

¹... سنن دارقطنی، کتاب الحج، باب البواقيت، جلد: 1، صفحه: 217، حدیث: 2669۔

²... جواهر البیان فی اسرار الارکان، صفحه: 205 ملقطاً۔

وَسَلَّمَ به پخپله د هغوئي شفاعت کوي ځکه چې د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ
وَسَلَّمَ د شفاعت انداز به د نورو نه جدا وي، د دې خوند به جدا وي، د
هغې شوق به عجيبه وي، اعلى حضرت امام اهلِ سُنَّتْ شاه امام احمد رضا
خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي:

کيا هې ذوق افزا شفاعت هې تمهاری واه واه | قرض لیتي هې گنه پرهیز گاری واه واه¹

وضاحت: مطلب دا دے چې کله رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د قیامت په
ورځ د حشر په میدان کښې د خلقو شفاعت کوي نو د هغوئي د شفاعت کولو
انداز، د هغې مزه او د هغې شوق به داسې جدا او عجيبه وي چې هغه خلق
څوک چې بڼخبله شوي وي، چا چې گناه نه وي کړي، څوک چې به بے حساب
جنت ته د تللو حقدار وي، څوک چې به پرهیز گاره وي، هغوئي چې کله د
شفاعت دا مزه او ویني نو ارمان به کوي چې کاش! زمونږ په تله (چاپړي) کښې
هم گناه راشي او مونږ ته هم د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شفاعت نصیب شي.

بهر حال! د حدیث پاک نه معلومه شوه چې کوم بنده د روضے
مبارکې د زیارت سعادت حاصل کړي، هغوئي ته به د بل چا نه بلکه پخپله
د حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ شفاعت نصیب کيږي، **سُبْحَانَ اللهِ!** الله پاک
دې رانصیب کړي.

چي نيت صرف د زيارتِ اقدس وي

د حضرت عبد الله بن عمر رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دے، رسولِ رحمت، شفيعِ اُمّت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائيل: **مَنْ جَاءَنِي زَائِرًا خُوكَ** چي زما دربار ته د زيارت کولو د پاره حاضر شو **لَا تُعْمَلُهُ حَاجَةٌ إِلَّا زِيَارَتِي** د دې نه علاوه د هغه بل څه حاجت نه وي (يعني نه د تجارت د پاره راغلي وي، نه د بل څه مقصد د پاره راغلي وي) صرف او صرف زما د زيارت د پاره مدينې منورې ته راغلو **كَانَ حَقًّا عَلَيَّ أَنْ أَكُونَ لَهُ شَفِيعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ** په ما حق دے چي د قيامت په ورځ زه د هغه شفاعت اوکړم.¹

د قيامت په ورځ د آقا کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ گاؤنډ ميلائو شي

يو روايت کسبې ئې او فرمائيل: **كَانَ فِي جَوَارِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ** يعني څوک چي خاص زما د زيارت د پاره مدينې منورې ته راغلو هغوئي به د قيامت په ورځ زما د رحمت د سوري لاندې وي.²

د دې حديثِ پاک لاندې عالمان صاحبان فرمائي: په دې حديثِ پاک به پوره پوره عمل هله کيږي چي بنده د مسجدِ نبوي نيت هم اونکړي

¹... معجم اوسط، من اسبه عيدان، جلد: 3، صفحه: 266، حديث: 4546 -

²... شُعب الايمان، باب في المناسك، فضل الحج والعمرة، جلد: 3، صفحه: 488، حديث: 4152 -



بلکہ بندہ لہ پکار دي چي کله د مدينې منورې په لور سفر شروع کړي نو صرف او صرف د روضے مبارکې د زيارت نيت اوکړي، مسجدِ نبوي شريف کښې به د لمونځونو ادا کولو سعادت ضمناً ميلاؤ شي، په مسجدِ قُبا کښې چي لمونځ ادا کړي نو د عمرې ثواب گټلو سعادت به ورته هم ضمناً ميلاؤ شي خو چي د هغوئي نيت صرف يو وي چي زه د روضے مبارکې د زيارت د پاره راغله يم. **سُبْحَنَ اللّٰه!**

کعبه کا نام تک نه ليا طيبه هي کہا | پوچھا تھا ہم سے جس نے کہ نَحْنُ کدھر کی ہے¹
وضاحت: يعني کله چي زما نه اوپوښتلے شو چي د کوم خائے اراده ده نو ما دا اونه وئيل چي حج له ځم، يا د کعبې زيارت د پاره ځم بلکه زما هم يو جواب وو، دا چي زه د مدينې د جانان **صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** پاک دربار شريف له ځم.

د آخرت د حساب نه نجات (خلاصه)

اے عاشقانِ رسول! راځئ! مدينې منورې ته حاضرېږو او د روضے مبارکې د زيارت يو بل او ښکلے فضيلت اورو: د حضرت عبدُ الله بن مسعود رضى الله عنه نه روايت دے: د الله پاک آخري نبي، رسول هاشمي، **صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** او فرمائيل: **مَنْ حَجَّ حَجَّةَ الْإِسْلَامِ وَزَارَ قَبْرِي وَعَزَّ أَغْرُؤَةً وَصَلَّى عَلَيَّ فِي بَيْتِ الْمَقْدِسِ** چا چي حج اوکړو او زما د قبر زيارت ئې اوکړو او هغوئي په

جهاد کنبی برخه واخستله او بیٺُ المُقدس کنبی پاتې شو او په ما ئې درود شریف اولوستلو **لَمْ یَسْأَلْهُ اللهُ عَمَّا افْتَرَضَ عَلَيْهِ** نو د هغوئې نه به د قیامت په ورځ د فرائضو په باره کنبی پوښتنه نه کیري.¹

حضورِ کریم **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** دا 4 کارونه ارشاد او فرمائیل: **(1)**: چا چې حج اوکړو **(2)** چا چې زما د قبر زیارت اوکړو **(3)** چا چې جهاد کنبی حصّه واخستله **(4)** څوک چې بیٺُ المُقدس (یعنی مسجد اقصی) ته لاړو او په ما ئې درود اولوستلو. دا 4 کارونه چې کوم بنده اوکړي د هغه نه به د قیامت په ورځ د فرضو په باره کنبی پوښتنه نه کیري، عالمان فرمائی: چې کله د هغه نه د فرضو په باره کنبی پوښتنه نه کیري نو د واجباتو، سنتو او مستحباتو په باره کنبی خو به هډو د سره پوښتنه نه کیري، مطلب دا چې یو بنده دا 4 کارونه کوي، نو هغه به د قیامت په ورځ به حسابه بڅښلے شي او عالمان صاحبان دا هم فرمائی چې مطلب دا نه دے: چا چې دا 4 واره کارونه اوکړه هم هغوئې ته به دا فضیلت میلاویري، داسې نه ده بلکه په دې څلورو وارو کارونو کنبی چې یو کار هم بنده اوکړي هغه ته به هم دا فضیلت میلاویري  کوم بنده چې حج اوکړي د هغه نه به هم د قیامت په ورځ پوښتنه نه کیري  څوک چې د رسول

323

¹... لسان البیزان، جلد: 2، صفحه: 265، حدیث: 1405۔

اللَّهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ د روضے مبارکي زیارت اوکړي د هغه نه به هم د قیامت په ورځ پوښتنه نه کيږي ﴿﴾ څوک چې په جهاد کښې برخه [يعني حصه] واخلي د هغوئي نه به هم پوښتنه نه کيږي ﴿﴾ او څوک چې بیت المقدس ته لاړ شي او په نبي کریم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ باندې درود شریف اولولي د هغوئي نه به هم د قیامت په ورځ پوښتنه نه کيږي.

د دوو قبول شوو حجونو ثواب

خوږ نبي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ افرمائيل: **مَنْ حَجَّ إِلَى مَكَّةَ ثُمَّ قَصَدَنِي فِي مَسْجِدِي كُنْتُ لَهُ حِجَّتَيْنِ مَبْرُورَتَيْنِ** کوم بنده چې مکې مکرمې ته اورسيدلو، حج ئې اوکړو بيا هغه زما د جومات اراده اوکړه، (مدینې منورې ته راغلو) د هغوئي د پاره به د دوو قبول شوو حجونو ثواب ليکله شي.¹

سُبْحَانَ اللَّهِ! اے عاشقانِ رسول! لږ غور اوکړئ! په يو حج څومره محنت کيږي، په لکونو روپۍ لگي، د سفر کولو سختې زغملې شي، د کعبې طواف کول وي، صفا او مروه کښې سعي کول وي، مټي کښې قرباني کول، مزدلفه کښې قیام کول، ميدانِ عرفات کښې قیام کول، دومره سختې ئې اوزغملې او لکونه روپۍ ئې اولگولې، د دې باوجود حج قبول شو که نه؟ چا ته پته نشته خو دا فضیلت اوگورئ! کوم بنده چې حج اوکړي، د حج

323

¹...کنز العمال، کتاب الحج، جز: 5، جلد: 3، صفحه: 52، حدیث: 12366.

کولو نه پس مدینے منورې ته لار شي نو هغه ته به د یو نه د دوو حجونو ثواب میلاؤیري او حج هم هغه د کوم په باره کبني چې شک نشته چې قبول شوی به وي او که نه بلکه د دوو قبول شوو حجونو ثواب به هغه له ورکولے شي.

حاجیو! آؤ شهنشاه کا روضہ دیکھو | کعبہ تو دیکھ چکے کعبہ کا کعبہ دیکھو¹

ایمان به د مدینې په لور راټول شي

په بخاري شريف کبني حديث پاک دے، حضرت ابوهريره رضى الله عنه روايت کوي: **إِنَّ الْإِيمَانَ لَيَأْرُؤُ إِلَى الْمَدِينَةِ كَمَا تَأْرُؤُ الْحَيَّةُ إِلَى جُحْرِهَا** بیشکه ایمان مدینے طرف ته راټولیري څنگه چې مار خپلې سورې طرف ته راټولیري.² دا ډیر ایمان تازه کونکے حديث پاک دے، علمائے کرامو د دې مختلفې معنې بیان کړې دي، یوه معنی خو دا ده چې قیامت ته نزدې کله چې دجال راووځي، ټوله دنیا کبني به د ایمان بچ کولو د پاره د پتیدو یو ځائے هم نه وي، هغه وخت به ایمان په مدینه منوره کبني راټول شي، د مدینې نه علاوه به ایمان والا چرته هم نه وي.

محدثینو صاحبانو د دې یوه بله معنی بیان کړې ده: فرمائي: **آقا صَلَّى اللهُ**

¹... حدائق بخشش، صفحہ: 127۔

²... بخاری، کتاب فضائل المدینة، صفحہ: 498، حدیث: 1876۔

عَلَيْهِ وَالْآلِ وَسَلَّمَ مدینه کنبی ایمان راتولیدو ته د مار سره تشبیه ورکړې ده،
یعنی فرمائی چې څنگه مار په خپله سوږه کنبې ننوځي، داسې به ایمان
مدینې ته لاړ شي، لږ غور اوکړئ! مار د خپلې سوږې نه لږ بهر را اووځي،
د خپل ضرورت څیزونه اخلي، خوراک وغیره هغه ته لټول وي، هغه ئې
لټوي، بهر په گرځیدو گرځیدو په هغه لمر لگي، گرمي ئې کیږي، دوږه
پرې لگي چې د هغې په وجه ئې خرمن زړیږي، په کال کنبې څه حصه
هغه داسې تیروي چې هغه پټیږي، بهر نه را اووځي، کله چې د خپل وخت
پوره کولو نه پس هغه بهر راووځي نو د هغه وجود بدل شوی وي، زړه
خرمن ئې اووځي، نوې تازه پړق وهونکې خرمن د هغه د پاسه راشي.

دا خبره په حدیث پاک کنبې هم وئیلې شوې ده چې څنگه مار
خپلې سوږې ته ځي نو د هغه خرمن تازه او پرقیدونکې شي، هم داسې
چې کله بنده په دنیا کنبې وي، په نورو بنارونو کنبې اوسیري نو په هغه
باندې شیطان هم حمله کوي، نفس پرې گناه هم کوي، دنیا طرف ته ئې
زړه ځي، د کومې په وجه چې ایمان کمزور کیدل شروع شي، بیا د
ایمان تازه کولو ضرورت وي او دا تازه والی څنگه میلاویږي؟ اوئې
فرمائیل: **إِنَّ الْإِيمَانَ لَيَأْرِزُ إِلَى الْمَدِينَةِ** ایمان مدینې طرف ته راتولیري. یعنی
عاشقان رسول دنیا کنبې اوسیري په نورو بنارونو کنبې، په خپلو خپلو

علاقو کنبی اوسیری، هلته د هغوئی د دنیا دارانو سره هم واسطه راځي، د شیطان سره ئې هم واسطه راځي، نفس ئې هم زخمي کوي، اوس د هغه ایمان کمزورے کیدل شروع شي، بیا هغه مدینې منورې ته ځي نو د مدینې منورې آب و هوا داسې ښکلي او داسې ایمان تازه کوونکې ده چې د دې په برکت سره ایمان بیا تازه کیدل شروع شي.

د مدینې د کجورو سره د ایمان تازه کیدل

عظیم عاشقِ رسول، حضرت مُحَمَّدٌ اعظم پاکستان مولانا سردار احمد رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ به د مدینې منورې سره ډیره مینه کوله، د هغوئی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ په محفل کنبې به اکثر د مدینې منورې ذکر کیدلو، که چرې څوک د مدینې منورې زیارت کوونکے به د هغوئی په خدمت کنبې حاضر شو نو د هغوئی نه به ئې د مدینې منورې د حالاتو پوښتنه کوله، مدینه منوره کنبې د اوسیدونکو عاشقانِ رسول خیریت به ئې معلومولو او که چرې تبرک به وړاندې کړے شو نو ډیر په خوشحالی به ئې قبولولو. یو ځل یو حاجي صاحب د مدینې منورې نه واپس راغله، هغوئی کجورې راوړې او د حضرت مُحَمَّدٌ اعظم پاکستان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ په خدمت کنبې ئې وړاندې کړې، هغه وخت دوره حدیث روان وو (یعني کلاس لکیدلے وو) او مُحَمَّدٌ اعظم پاکستان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ حدیث شریف ښودلو، هغوئی د مدینې منورې کجورې

ٲولو طالب علمانو له ورکړې او بیا ئې یوه کجوره په خپلو غاښونو کښې او نیوله او اوښې فرمائیل: خرمائے مدینہ (یعنی د مدینې کجورې) تر څو چې ته لږه لږه دننه ځې، ایمان به تازه کیږي. (1)

هو ائیں آرہی ہیں کوچہ پُور نورِ جاناں کی | کھلی جاتی ہیں کلیاں، تازگی دل کو میسر ہے²

سُبْحٰنَ اللّٰه! پته اولکیده! څوک چې عاشقان دي، د هغوئې ایمان خو د مدینے د نوم سره هم تازه کیږي، د عاشقانو ایمان د مدینے منورې د څیزونو کتلو سره د مدینے منورې نه د راغلو تیرکاتو د لیدو سره د مدینے منورې د کجورو خورلو سره خپل ښار کښې هم د پاتې کیدو سره د هغوئې ایمان تازه کیږي، نو چې بیا کله هغوئې مدینے منورې ته لار شي نو د ایمان د تازه کیدو به ئې څه حال وي؟

مدینہ کښې د مړ کیدو خواهش

خورو او محترمو اسلامي ورونرو! الله پاک دې مونږ ته عشقِ مدینہ نصیب کړي! د مدینے منورې په یادونو کښې ترییدل پکار دي، د مدینے منورې د حاضرئ د پاره خوشحالیدل پکار دي، د مدینے منورې د زمکې

¹... حیاتِ محدث اعظم پاکستان، صفحہ: 155۔

²... ذوقِ نعت، صفحہ: 256۔

د اہمیت اندازہ د دې خبرې نه اولگوي چې زمونږ خورږ نبی ﷺ او فرمائیل: د چا نه چې کیدے شي نو مدینه منوره کښې دې مړ شي، ځکه چې زه به د مدینے منورې د خلقو شفاعت کووم.¹

د محدث اعظم پاکستان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ عَشِقِ رَسُولِ د کمال دے، کله چې د مدینې منورې حاضري اوشوه، نو هغوئي څه وینسته او نوکان مدینه منوره کښې خخ کړه او د رسول کریم ﷺ په خدمت کښې ئې عرض اوکړو: یا رسول الله ﷺ مدینه منوره کښې مړه کیدل خو زما په اختیار کښې نه دي، البته د خپل بدن ځینې اجزاء دفن کووم او ځم چې زمونږ د غریبانانو د پاره دا غنیمت دے.²

طیبه میں مر کے ٹھنڈے چلے جاؤ آنکھیں بند | سیدھی سڑک یہ شہر شفاعت نگر کی ہے⁽³⁾
وضاحت: یعنی اے د مدینے زیارت کوونکو! دلته کښینې او په دې دُرشل عمر تیر کړئ او مطمئن شی چې نیغ به جنت ته ځئ ځکه چې دا د جنت لاره ده.

الله پاک دې مونږ ته عشقِ مدینه نصیب کړي، شوقِ مدینه دې نصیب کړي، کاش! مدینه منوره کښې بیا بیا، بیا بیا حاضري وي، آخر

323

1...ترمذی، کتاب المناقب، صفحہ: 879، حدیث: 3920۔

2...حیاتِ محدث اعظم پاکستان، صفحہ: 155۔

3...حدائقِ بخشش، صفحہ: 222۔

کنبی پہ بقیع پاک کنبی دوه گزه زمکه میلاؤ شی، اللہ پاک دې مونبر تولو ته د عشقِ مدینه، شوقِ مدینه، ذکرِ مدینه، فکرِ مدینه، یادِ مدینه دولت نصیب کری. **أَمِينِ بِجَاهِ خَاتِمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ**

12 دینی کارونو کنبی یو دینی کار: د سحر لمونځ د پاره رابیدارول

خوږو او محترمو اسلامي ورونرو! د عشقِ مدینه موندلو د پاره د عاشقانِ رسول دینی تحریک دعوتِ اسلامي دینی ماحول سره تړون اختیار کری، او د ذیلی حلقے 12 دینی کارونو کنبی بنه په خوشحالی حصّه واخلي! **إِنْ شَاءَ اللهُ الْكَرِيم!** د دنیا او آخرت بیشمیره برکتونه به درنصیب شي. 12 دینی کارونو کنبی یو دینی کار: د سحر لمانځه د پاره پاڅول (یعنی مسلمانان د سحر لمانځه د پارهرابیدارول) دي.

اے عاشقانِ رسول! مسلمانان د سحر د لمانځه د پاره پاڅول د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ سُنَّتِ دي، مسلمانان د سحر لمانځه د پاره پاڅول سُنَّتِ داؤدي دي، مسلمانان د سحر لمانځه د پاره پاڅول سُنَّتِ حیدري او سُنَّتِ فاروقي دي، د مسلمانانو دویم خلیفه، حضرت عمر فاروق اعظم رَضِيَ اللهُ عَنْهُ به د سحر د لمانځه د پاره خلق راپاڅول او جمات ته به ئې تشریف ورلو. ¹

راځئ! د ترغیب په طور یو مدني سپرلے اورو:

323

...¹ طبقات الکبری، ذکر استخلاف عمر، جلد: 3، صفحه: 263 مفهوماً.

د مدینہ منورہ د حاضرئ سعادت میلاؤ شو





د پنجاب د إله آباد علاقہ (ضلع قصور) د یو اسلامی ورور د بیان خلاصہ ده: اَلْحَمْدُ لِلّٰه! زه د دعوتِ اسلامی دینی ماحول کنبہ خووم خو د دینی کارونو په سلسله کنبہ سُست ووم، یوه ورخ یو ذمه وار اسلامی ورور زما د پوهه کولو سره د دینی کار کولو او خاص طور د سحر د لمانخه د پاره د مسلمانانو د راپاخولو د دینی کار د پوره پابندی کولو ترغیت راکړو، اَلْحَمْدُ لِلّٰه! زما ذهن جوړ شو او ما د بلې ورخې نه په دې عمل شروع کړو. د سحر لمانخه د پاره مې د مسلمانانو د راپاخولو کار خه شروع کړو چې، بخت مې رابیدار شو او هم هغه کال ما ته د مدینے منورہ د حاضرئ سعادت نصیب شو، په دې لا نور کرم دا هم اوشو چې زما مشر ورور ته د حج کولو سعادت نصیب شو.

| | |
|---|--------------------------------|
| عطائے حبیبِ خدامنی ماحول | ہے فیضانِ غوث و رضا مدنی ماحول |
| نور جائے گی آخرت اِنْ شَاءَ اللّٰه! | تم اپنائے رکھو سدا مدنی ماحول |
| صَلُّوْا عَلٰی الْحَبِیْب! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد | |

د حج او عمرہ موبائل ایپی کیشن تعارف

اے عاشقانِ رسول! اَلْحَمْدُ لِلّٰه! د عاشقانِ رسول دینی تحریک دعوت

اسلامي د جديد ٽيڪنالوجي په ذريعه هم د علمِ دين عام کولو کوشش کوي. په دې سلسله کېنې د دعوتِ اسلامي آئي تي ډيپارټمنټ مختلف موبائل ايپلي کيشنز جاري کړي دي، دې کېنې يو ايپلي کيشن حج او عمره دے.

د دې ايپلي کيشن په مدد تاسو د حج او عمرې مختصر طريقه  د حج او عمرې ضروري مسائل وغيره زده کولې شئ  د دې نه علاوه دې موبائل ايپلي کيشن کېنې د حج او عمرې دُعَاگانې  د حرمين شريفين د مُقَدَّسو ځايونو معلومات وغيره هم شامل دي  د دې موبائل ايپلي کيشن يو ډير اهم خاصيت دا دے چې دې کېنې د تهرې ډي ويډيوز په ذريعه د حج او عمرې عملي طريقه هم بنودلے شوې ده. دا ايپلي کيشن په خپل موبائل کېنې انستال کړئ، د دې نه فائده واخلي او نورو ته هم د دې ترغيب ورکړئ.

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّد

خوږو او محترموا اسلامي ورونږو! د بيان په آخره کېنې د سُنَّتو فضيلت او د ژوند د بعضو آدابو بيانولو سَعَادت حاصلووم. تاجدارِ رسالت، شهنشاہ نبوت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي: **مَنْ أَحَبَّ سُنَّتِي فَقَدْ أَحَبَّنِي وَمَنْ أَحَبَّنِي كَانَ مَعِي فِي الْجَنَّةِ** چا چې زما د سُنَّت سره محبت اوکړو، هغه زما سره محبت اوکړو

1 او ڇا ڇي زما سره محبت او ڪرو، هغه به په جنت ڪنبي زما سره وي.


سینه تیری سنت کا مدینہ بنے آتا! جنت میں پڑوسی مجھے تم اپنا بنانا


دِ عَمَامِي شَرِيفِي سُنَّتُونِه او آداب

دوه فرامينِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: (1) عِمَامِي سره لُمُونُخ د لس

زره نيڪو برابر دے. (2) عِمَامِه تَرِي! ستاسو حِلْم به زياتيري³


خورو او محترموا اسلامي ورونرو! عمامه په ولاړه تری او پاڄامه په ناسته

اغوندي  ڇا ڇي د دې اَلْتَا عمل او ڪرو هغه به په داسي مرض ڪنبي


اخته شي ڇي دوا به ئي نه وي (يعني طبيبانو ته به ئي د دوا علم نه وي) 


د عمامي ترلو نه مخڪنبي بنه بنه نيتونه او ڪري که يو هم صحيح نيت نه

وو نو ثواب به نه ميلاويري  مناسب دا دي ڇي د عمامي ول د سر

بنې طرف ته لاړ شي  د الله پاك آخري رسول صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

مبارڪي عمامي شمله به عام طور د (مبارڪي ملا) په شا وه، ڪله ڪله به بنې

طرف ته، ڪله به د دواړو او ګو تر مينځه دوه شمله وے  ڪينر [يعني




ګڻ] طرف ته شمله زورندول خلافِ سُنَّتِ دي  د عمامے د شملے

323

1...مشکوٰة، کتاب: الإيمان، باب: الاعتصام، جلد: 1، صفحه: 55، حديث: 175-

2...مسند الفردوس، جلد: 2، صفحه: 406، حديث: 3805-

3...مستدرک، کتاب: اللباس، جلد: 5، صفحه: 272، حديث: 7488-

مقدار کم نہ کم خلور گوتی او زیاتو نہ زیات (د ملا د نیمې پورې تقریباً) یو لاس (د لاس مینځنی گوتی د سر نه واخله تر څنگل پورې ناپ ته یو لاس وائی)،  عمامه مخ په قبله په ولاړه ولاړه تړئ  په مرات شریف کښې دي: عمامه شریف په ولاړه ولاړه تړل سُنَّت دي، په جمات کښې ئې تړئ یا چرته بل ځای او  په عمامه کښې سُنَّت دا دي چې د دوه نیم گزه نه کمه نه وي، او نه د شپږو گزو نه زیاته وي او د دې بناوت (شکل) گنبد نما وي.¹

د مختلفو سُنَّتو زده کولو د پاره د مکتبۃ المدینہ ”بهارِ شریعت جلد 3 حصه 16“ او شیخ طریقت، امیرِ اهل سنت دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةِ د 91 صفحو رساله **550 سُنَّتین اور آداب** واخلئ او مطالعه ئې اوکړئ.

د سُنَّتو زده کولو یوه بهترینه ذریعه په مدنی قافلو کښې د عاشقان رسول سره د سُنَّتو ډک سفر هم دے. الله پاک دې د عمل کولو توفیق را عطا کړي.

أَمِين بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

د دعوتِ اسلامی هفته وارہ د سنّتو ډکه اجتماع کنبی لوستلو والا (6) دُرودِ پاک او (2) دُعاگانی

﴿1﴾ د شَبِ جُمعے [یعنی د جُمعے د شپے] دُرود

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ نَالِنَبِيِّ الْأُمِّيِّ
الْحَبِيبِ الْعَالِي الْقَدْرِ الْعَظِيمِ الْجَاهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ

بزرگانو فرمائي ڏي چې څوڪ هرہ شبِ جُمعہ (يعني د جُمعے او زيارت مينځنئ شپہ باندے) دا دُرود شريف پابندئ سرہ کم از کم يو ځل لولي [هغه به] د مرگ په وخت کنبی د سرکارِ مدینه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ډيدار کوي او قَبْر کنبی د داخليدو وخت کنبی هُم، تر دې چې سرکارِ مدینه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ به هغه قَبْر کنبی د خپل رحمت نه ډکو لاسو باندې کوزوي.¹ راحئ چې مونږه هم په شريکه دا دُرود اووايو.

﴿2﴾ ټول گناهونه مُعاف

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَسَلِّمْ

حضرتِ سَيِّدِنَا اَنَسِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روايت دے چې تاجدارِ مدینه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمائي ڏي: څوڪ چې دا دُرودِ پاک لولي که ولاړ وو نو کنبيناستلو نه مخکنبی او که ناست وو نو اودريدلو نه مخکنبی به د هغه گناهونه مُعاف کرے شي. راحئ چې مونږه هم په شريکه دا دُرود اووايو.

323

1... افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة السادسة والخمسون، ص 151 ملخصاً

﴿3﴾ د رحمت اويا دروازے:

خوك چي دا دُرُودِ پاك لولي په هغه به د رحمت اويا دروازے بيرته كړے شي.¹ راځئ چي دا دُرُود هُم په شريكه او وائيو: صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿4﴾ د شپږ لاکه دُرُود شريف ثواب

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَدَدَ مَا فِي عِلْمِ اللَّهِ صَلَاةً دَائِمَةً بَدْوَامٍ مُلْكِ اللَّهِ حضرت أَحْمَد صَاوِي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ د بَعْضُو بُزْرگانو نه نقل کوي: دا دُرُود شريف يو ځل لوستلو باندې د شپږو لاکو دُرُود شريف لوستلو ثواب حاصليري.² راځئ چي په شريكه ئې او وائيو.

﴿5﴾ قُرْبِ مُصْطَفَى صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى لَهُ

يوه ورځ يو کس راغلو نو حُضُورِ أَنُورِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ هغه د خپل ځان او صِدِّيقِ اکبر رَحْمَتِ اللهِ عَنْهُ تر مينځه کښينولو، په دې باندې صحابۀ کرام رَحْمَتِ اللهِ عَنْهُمْ حيران شو چي دا خوک ذی مرتبه [يعني اوچتې مرتبې والا] دے! چي کله هغه لارو نو سرکار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ او فرمائيل: دے چي کله په ما باندې دُرُودِ پاك لولي نو داسے ئې لولي.³ راځئ چي مونږه ئې هُم په شريكه او وائيو.

323

1... القول البديع، الباب الثاني، ص 244

2... افضل الصلوات على سيد السادات، الصلاة الثانية والخمسون، ص 139

3... القول البديع، الباب الاول، ص 135

﴿6﴾ دُرُودِ شَفَاعَتِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَأَنْزِلْهُ الْمَقْعَدَ الْمُبَرَّكَ عِنْدَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 د شفیعِ اُمّتِ صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم فرمانِ مُعَظَّم دے: خوک چہی داسی دُرودِ
 شریفِ اولوی، د ہغہ د پارہ زما شفاعتِ واجب شی.¹ راحی چہی دا دُرودِ ہُم
 بہ شریکہ اووائیو.

﴿1﴾ د یوزر ورخو نیکی:

جَزَى اللَّهُ عَنَّا مُحَمَّدًا مَا هُوَ أَهْلُهُ

حضرتِ سَیِّدُنَا ابنِ عباسِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا نہ روایت دے چہی سرکارِ مدینہ صَلَّی
 اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم فرمائی دی: د دہی د لوستونکی د پارہ فربتے یوزر ورخو
 پورہ نیکی لیکي.² راحی چہی مونرہ ئی ہُم بہ شریکہ اووائیو.

﴿2﴾ داسی دہ لکہ شبِ قدر ئی چہی حاصل کرو

فرمانِ مُصَطَفَى صَلَّی اللہُ عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم: چا چہی دا دُعا درہی خُله اولوستلہ نو
 لکہ ہغہ چہی شبِ قدر حاصل کرو.³ راحی! چہی مونرہ ہُم دا دُعا بہ
 شریکہ اووائیو:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ، سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

323

1... الترغيب والترييب، كتاب الذكر والدعاء، ۲/۳۲۹، حديث: ۲۰

2... مجمع الزوائد، كتاب الادعية، باب في كيفية الصلاة... الخ، ۱۰/۲۵۲، حديث: ۱۴۳۰۵

3... تاريخ ابن عساکر، ۱۵۵/۱۹، حديث: ۲۲۱۵